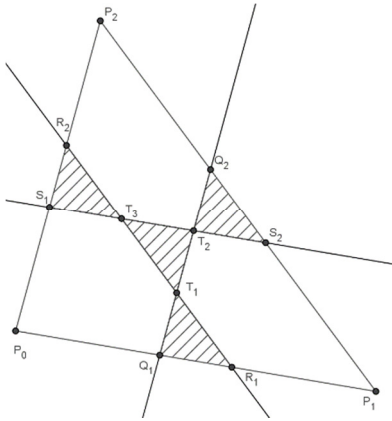

АНАЛИЗ НА РЕШЕНИЕТО НА ЗАДАЧА ЗЕМЕДЕЛ(ЕН)ИЕ

Фиг. 1

В задачата е даден изпъкнал многоъгълник **P** и трябва да се построят три прави, които разделят **P** на седем части по такъв начин, че ако частите се оцветят шахматно (така че да няма две части от един и същи цвят, които граничат по отсечка), всички бели части да имат едно и също лице и всички черни части също да имат едно и също лице.

Когато **P** е триъгълник, правите, които делят две съседни страни в отношение 3:2, считано от общия им връх, решават задачата (фиг. 1).

Нека $P = P_0P_1\dots P_{n-1}$ (върховете са номерирани обратно на часовниковата стрелка) и лицето на **P** е равно на S . За две точки X и Y от контура на **P**, нека $s(X; Y)$ означава лицето на тази част от **P**, която се намира вдясно от лъча $\overrightarrow{XY}$. Всички индексации са по модул n .

В самото начало ще направим $O(n)$ предварителни изчисления, които ще ни позволят по-късно да пресмятаме бързо всички необходими

лица. Нека $[F]$ означава ориентираното лице на фигурата **F** (тоест, лицето на **F** със знак плюс, ако обхождаме контура на **F** обратно на часовниковата стрелка, и със знак минус в противен случай). Да изберем една вътрешна точка O за **P** и да пресметнем лицата $T_i = [OP_iP_{i+1}]$ за $i=1, 2, \dots, n$, като съхраним сумите $S_0 = 0; S_i = S_{i-1} + T_i$. След това всички нужни ни лица можем да намираме константно. Така например, ако X лежи върху P_aP_{a+1} и Y лежи върху P_bP_{b+1} (фиг. 2), то:

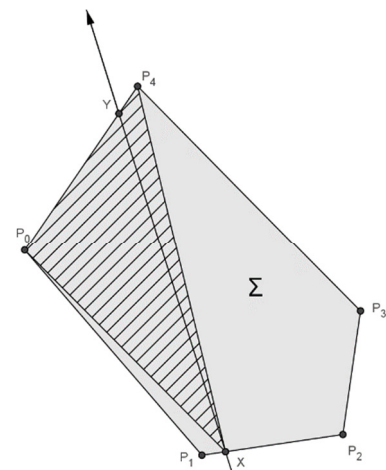
$$s(X; Y) = [OXP_{a+1}] + (S_b - S_{a+1}) + [OP_bY] - [OXY].$$

Да дефинираме първо функцията $f(\alpha; X)$, която по дадени $0 < \alpha < 1$ и X от контура на **P** намира такова Y от контура на **P**, че $s(X; Y) = \alpha S$. Тази функция може да се реализира така: първоначално с двоично търсене намираме два последователни върха P_i и P_{i+1} на **P**, такива, че $s(X; P_i) \leq \alpha S \leq s(X; P_{i+1})$. Ако някъде се постига равенство, това е търсената точка Y . Иначе нека Y е точката, за която $P_iY = t \cdot P_iP_{i+1}$. Понеже при тези условия $s(X; Y)$ е линейна функция на t , отук лесно можем да определим правилното разположение на Y (фиг. 3):

означаваме $\Sigma = s(X; P_i)$; тогава $t = \frac{S_{XP_iY}}{S_{XP_iP_{i+1}}} = \frac{\alpha S - \Sigma}{S_{XP_iP_{i+1}}}$. Тогава $Y_x = P_{ix} + t(P_{i+1x} - P_{ix})$ и

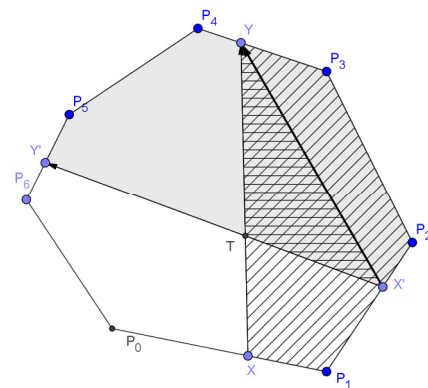
$$Y_y = P_{iy} + t(P_{i+1y} - P_{iy}).$$

Нека сега X и X' са две точки от контура на **P** и $Y = f(\alpha; X)$ и $Y' = f(\alpha; X')$. Ако точките X, X', Y и Y' лежат в този ред по контура на **P** обратно на часовниковата стрелка, то с $c(X; X')$ означаваме отношението на лицето на сечението на частите от **P**, които са вдясно от лъчите $\overrightarrow{XY}$ и $\overrightarrow{X'Y'}$, към цялото лице на многоъгълника (фиг. 4). Ако означим с T пресечната точка на XY и $X'Y'$, търсеното отношение можем да изчислим като $c(X; X') = (s(X'Y) + [X'YT]) / S$. В противен случай

Фиг. 3

(тоест, ако тези четири точки не са разположени по този начин), полагаме $c(X; X') = 0$.

Фиг. 4

Да дефинираме функцията $g(\alpha, \beta, X)$, $0 < \beta < \alpha < 1$, X от контура на $\mathbf{P}$, която действа по следния начин:

- Първоначално намира $Y = f(\alpha, X)$.
- След това с двоично търсене намира такова X' върху контура на $\mathbf{P}$, което лежи след X и преди Y обратно на часовниковата стрелка и за което $c(X, X') = \beta$.

Причината да можем да приложим двоично търсене тук е, че, когато X' описва контура на $\mathbf{P}$ обратно на часовниковата стрелка от X до Y , стойността на $c(X; X')$ се изменя непрекъснато от α до 0 (фиг. 4). При това се оказва, че $c(X; X')$ намалява монотонно.

Наистина, нека X, X', X'' и Y са разположени в този ред обратно на часовниковата стрелка и $A = X'Y' \cap X''Y'', B = X''Y'' \cap XY$ и $C = XY \cap X'Y'$. Тези точки лежат върху съответните отсечки, защото в противен случай някоя от равнолицевите области вдясно от лъчите $\overrightarrow{XY}, \overrightarrow{X'Y'}$ и $\overrightarrow{X''Y''}$ ще се съдържа вътре в друга. Ако B лежи върху отсечката CY , областта, съответна на $c(X; X')$, съдържа тази, съответна на $c(X; X'')$, и няма какво повече да се доказва. Ако ли пък не, то забелязваме, че лицето на $AX'-X''$ (тук $X'-X''$ е част от контура на $\mathbf{P}$) е равно на лицето на $AY'-Y''$, което съдържа в себе си ABC . Но като добавим към лицата на $AX'-X''$ и ABC лицето на $ACY-X''$, получаваме точно $c(X, X')$ и $c(X, X'')$, с което доказателството завършва.

С първата част от търсенето (по върховете) намираме отсечката (страна на $\mathbf{P}$ или част от нея), на която принадлежи точка X' , след което доуточняваме положението ѝ върху отсечката.

Най-накрая, да дефинираме функция $h(\alpha, \beta, X)$, $0 < \beta < \alpha < 1$, X от контура на $\mathbf{P}$, така: последователно намира $X' = g(\alpha, \beta, X)$ и $X'' = g(\alpha, \beta, X')$, след което пресмята $c(X'', X)$.

Да си представим, че сме намерили такива α, β и X , че

$$\begin{cases} \alpha < 1/2 \\ h(\alpha; \beta; X) = \beta \\ 1 - 3\alpha + 3\beta = \beta. \end{cases}$$

Лесно се вижда, че тогава $XY, X'Y'$ и $X''Y''$ са три прави, които изпълняват условието на задачата.

Да фиксираме произволно X от контура на $\mathbf{P}$. Когато $\alpha = 1/3$ имаме $h(1/3, 0, X) > 0$. За $\alpha = 1/2$ е изпълнено $h(1/2, 1/4, X) = 0$. Понеже $h\left(\alpha, \frac{3\alpha-1}{2}, X\right) - \frac{3\alpha-1}{2}$ е непрекъсната функция на α , следва, че в интервала $(1/3, 1/2)$ има стойност на α , за която $h\left(\alpha, \frac{3\alpha-1}{2}, X\right) = \frac{3\alpha-1}{2}$ и която, следователно, ни дава решение на задачата. Тази стойност можем да приближим произволно добре чрез клатене.

Да оценим най-накрая бързодействието на алгоритъма.

Всяко извикване на f отнема $O(\log n)$ стъпки. Ако с d означим точността, с която работим, всяко извикване на g съдържа в себе си $O\left(\log n + \log \frac{1}{d}\right)$ извиквания на f и, следователно, (понеже d е фиксирано) отнема $O(\log^2 n)$ стъпки. Най-накрая, намирането на подходящо α съдържа в себе си $O\left(\frac{1}{d}\right)$ извиквания на g .

*Автор: Николай Белухов
Тестове, чекер и реализация: Павлин Пеев*